

Gammelbackan tilat ja palvelut

Hankkeen toinen keskustelutilaisuus Gammelbackan monitoimitalossa 16.11.2022

Osallistujia oli reilut 40, joista alle 10 erikseen kutsuttuja asiantuntijoita. Keskustelu käytiin Erätauko-dialogimenetelmän periaatteiden mukaan, kaksikielisesti, moderaattorina toimittaja-kirjailija Mikael Crawford. Kaikki halukkaat pääsivät vuorollaan ääneen.

Asiantuntijavieraille annettiin ensimmäiset puheenvuorot, joissa he esittäytyivät ja kommentoivat lyhyesti oman toimialansa näkökulmasta Gammelbackan kehitystyön tämänhetkistä tilannetta. Nämä vieraat olivat puheenvuorojärjestyksessä koulutusjohtaja Jari Kettunen (joutui poistumaan klo 17.30), vuorovaikutussuunnittelija Mikko Nikkanen kaupunkisuunnittelusta, Sari Galkin Tatsi ry:stä (Korttelikeittiö), nuorisotyöntekijä Miika Koistinen Gammelbackan Kertsistä, palveluesimies Kaisa Tolonen kirjastosta, liikuntapaikkamestari Pasi Liitinen sekä Anette Karlsson kaupunginhallituksesta (joutui myös poistumaan ennen tilaisuuden loppua). Tämän kierroksen jälkeen keskustelu eteni tasaveroisesti, moniäänisesti ja aktiivisesti koko loppuajan. Keskustelu katsottiin päättyneeksi n. klo 18.45.

Illan keskustelussa selkeimmin erottuneet alakokonaisuudet ja näkökannat voisi kiteyttää seuraavasti:

- Gammelbackan alueen palveluiden kehittämistä on selvitetty useassa vaiheessa, viimeksi 2010-luvulla. (Ensimmäiset Gammelbackaan liittyvät lähiökehityshankkeet toteutettiin jo 1990-luvulla.) Viimeisimpänä on valmistunut tarveselvitys, jonka lähtökohtana oli nykyisen Peipon koulun ja Gammelbackan monitoimitalon toimintojen tilatarpeet tulevaisuudessa. Lähiökehitystyö on aloitettu vuonna 2014 ja 2017 siitä on julkaistu raportti, jonka mukaan alueen monipuoliset palvelut ja toimitilat on turvattava.
Kommentti: ”Miksi tästä ei ole päästy jo eteenpäin?”
- Esitettiin vakava huoli siitä, että alueen kehitystyö kulkee nyt koulu edellä ja muiden toimintojen tarpeet uhkaavat jäädä vaille riittävää huomiota, jopa kokonaan investointisuunnitelmien ulkopuolelle.
- Koettiin, ettei kaupungin talous ole niin tiukilla kuin mihin usein vedotaan; vuodesta toiseen uutisoidaan suuria ylijäämiä, investointivaraa luulisi olevan.
- *”Nykyiset tilat eivät ole ongelmattomat”* (viitaten lähinnä monitoimitaloon). Julkisten tilojen ylläpito on ollut todella heikkoa vuosikymmenet, ja esimerkiksi sisäilmaoireilu on estänyt joidenkin toimintojen jatkumisen (ainakin Familin perhekahvila).
”Onko ainoa vaihtoehto purkaa ja rakentaa uutta?”
”Onko monitoimitalosta tehty perusteellista kuntokartoitusta?”
”Toivottavasti ei tehdä saman tien liian pientä, kuten Kevätkummussa.”
- Muutaman vuoden takaisissa kuulemis- ja suunnittelutilaisuuksissa oli korostunut, että nimenomaan Gammelbackan keskusta toivotaan palveluja ja toimintoja

kaikenikäisille, *elämää*. Silloin rakennettuja pienoismalleja ja muuta asukkaiden tuottamaa materiaalia vaadittiin jonnekin näkyville.

- Bussiliikennettä ei pidetä riittävänä. Esimerkiksi avoimen varhaiskasvatuksen ym. palveluja on tarjolla Porvoon keskustassa, mutta ilman omaa autoa niiden hyödyntäminen on hankalaa.
- Nykyisissä palveluissa Gammelbackan keskustassa on paljon puolustettavaa: hyvinvointipalvelut, koulun hyvä sijainti (lähiluonto, nuorisotila, kirjasto...), yhteisöllisyys. Yhteisöllisyyden rakentaminen vie vuosikymmeniä; jos sen edellytyksiä nyt heikennetään, syrjäytyminen lisääntyy.
- Kaupungin virallisissa dokumenteissa ja puheissa mainitaan usein ns. kolmas (ja neljäs) sektori tärkeinä yhteistyökumppaneina. Kuitenkin niiden olemassaolo lakkaa, jos ei niille ole toimitiloja. Kaupungin avustukset eivät riitä tilojen vuokraamiseen vapailta markkinoilta.
- Hyvinvointikeskuksen tulevaisuudesta oli epäselvyyttä: näissä tiloissa on myös monia toimintoja, jotka lisäävät yhteisöllisyyttä, paikkaavat virallisten hoitopolkujen puutteita ja palvelevat paikallisia asukkaita. Miten niiden käy, jos rakennus puretaan?
- Oltiin huolissaan myös viheralueiden kaavoittamisesta ja siten lähiluonnon vähenemisestä.
- Korttelikeittiön vapaaehtoisen puheenvuoro: Korttelikeittiössä käy kaikenikäisiä vauvasta vanhuksiin, myös ulkomaalaistaustaisia. Toiminta on todella tärkeää sekä kävijöille että vapaaehtoisille: syntyy uusia ihmissuhteita, ehkäistään syrjäytymistä.
- Gammelbackan palvelujen vaikutusalue on hyvin laaja, siihen täytyy lukea myös mm. Hamarin, Lehtimäen ja jopa Eestinmäen alueet.
- Mistä asukkaat voisivat seurata, miten alueen kehitystyö etenee?

Tilaisuuden osallistujat päättivät keskenään välittää keskustelun huolenaiheet kaupungin päättäjille adressilla, jota laadittaisiin yhdessä seuraavana perjantaina klo 13 Gammelbackan Hyvinvointikeskuksen tiloissa. Nimiä kerätään pari viikkoa, adressi halutaan luovuttaa hyvissä ajoin ennen kaupunginvaltuuston talousarviokokousta 14.12.2022.